

UZASADNIENIE

We wniosku z 20 kwietnia 2017 roku K. L. wносиła o dział spadku po A. H., zmarłym 22 maja 2016 roku w A.. Wnioskodawczyni wносиła o ustalenie, że w skład spadku po A. H. wchodzi następujące składniki: wkład mieszkaniowy na nieruchomości w A. przy ul. (...) o wartości około 100.000 zł, samochód osobowy marki V. (...) o wartości 6.000 zł, środki finansowe na rachunku bankowym w (...) Bank s.a. O wartości 19.772,84 Zł, środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. O wartości 1270,17 zł, sprzęt budowlany o szacunkowej wartości 400 zł, sprzęt wędkarski o wartości 1000 zł, meble znajdujące się w mieszkaniu przy ul (...) w A. o wartości 2400 zł, sprzęt AGD znajdujący się w mieszkaniu przy ul (...) w A. o wartości 450 zł, książki i klasery ze znaczkami o wartości 200 zł, replika obrazu W. K. o wartości 100 zł, pożyczka zaciągnięta przez A. H. w Banku (...) w wysokości 11.309 zł. Wnioskodawczyni wносиła o przyznanie wszystkich w/w składników majątku na wyłączną własność uczestniczce E. H. z obowiązkiem spłaty na jej rzecz.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania E. H. wносиła o ustalenie, że w skład spadku po A. H. wchodzi następujące składniki majątkowe: wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu mieszkalnego nr (...), położonym w A. przy ul. (...) o wartości 36.576 zł, odszkodowanie z tytułu grupowego ubezpieczenia pracowniczego typ P (...) w wysokości 42.000 zł, udział wynoszący 1/2 części w środkach pieniężnych na rachunku bankowym w Banku (...) s.a. o wartości 643,59 zł, udział wynoszący 1/2 części w środkach pieniężnych zgromadzonych na rachunku w (...) Bank s.a. o wartości 9.886,42 zł, udział wynoszący 1/2 części w prawie własności samochodu marki V. (...) o wartości 3.000 zł, udział wynoszący 1/2 części w wyposażeniu lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w A. przy ul. (...) o wartości 1725 zł, udział wynoszący 1/2 części w sprzęcie wędkarskim o wartości 500 zł, udział wynoszący 1/2 części w sprzęcie budowlanym o wartości 200 zł, klasery ze znaczkami i stare księgi rodzinne o wartości 200 zł, udział wynoszący 1/2 części w kopii obrazu J. K. o wartości 50 zł. Uczestniczka postępowania proponowała, aby przyznać wnioskodawczyni następujące przedmioty: odszkodowane z tytułu grupowego ubezpieczenia pracowniczego, samochód V. (...), sprzęt wędkarski oraz budowlany, klasery ze znaczkami i pamiętki rodzinne oraz obraz J. K.. Pozostałe przedmioty miałyby przyspać uczestniczce postępowania.

W piśmie procesowym z 1 lutego 2018 roku uczestniczka postępowania E. H. przedstawiła swoje ostateczne stanowisko w sprawie, wskazując ostateczną wartość przedmiotów wchodzących w skład spadku po A. H.. Ponadto, domagała się zaliczenia na poczet schedy spadkowej darowizny dokonanej przez A. H. na rzecz K. L. w wysokości 4.000 zł. Żądała także rozliczenia w ramach niniejszego postępowania: kwoty 1860 zł poniesionych przez nią kosztów pogrzebu, kwoty 1.000 zł kosztów ubezpieczenia OC samochodu V. (...), kwoty 5.089,73 zł, jaką przeznaczyła w dniu 10 czerwca 2003 roku na pokrycie zadłużenia A. H. wobec Spółdzielni Mieszkaniowej w A., kwoty 1.261,45 zł, jaką przeznaczyła po śmierci spadkodawcy na spłacenie jego zaległości wobec Spółdzielni Mieszkaniowej w A.. Wносиła o dokonanie działku spadku poprzez przyznanie jej wkładu mieszkaniowego, wyposażenia mieszkania, samochodu osobowego V. (...) oraz 1/4 środków pieniężnych zgromadzonych w (...) Bank s.a. i Banku (...) s.a., z obowiązkiem spłaty wnioskodawczyni przez uczestniczkę postępowania kwotą 11.219,86 zł. Uczestniczka postępowania dopuściła także alternatywny sposób działu spadku, zakładający przyznanie na rzecz wnioskodawczyni m.in. wkładu mieszkaniowego i wyposażenia mieszkania z jednoczesnym ustanowieniem na rzecz uczestniczki prawa dożywotniego korzystania z mieszkania.

W piśmie procesowym z 23 marca 2018 roku wnioskodawczyni zgodziła się ze stanowiskiem uczestniczki postępowania co do składu i wartości majątku wchodzącego w skład spadku po A. H.. Wskazała, że nie zgadza się na zaliczenie na poczet schedy spadkowej jakichkolwiek pieniędzy, które otrzymała za życia swojego ojca A. H., albowiem 4.000 zł, o których mowa w pismach uczestniczki, to kwota, którą wnioskodawczyni otrzymała od ojca na poczet kosztów wspólnego wyjazdu na wczasy. Wnioskodawczyni oponowała także przeciwko rozliczeniu w ramach niniejszego postępowania poniesionych przez uczestniczkę kosztów pogrzebu, kosztów ubezpieczenia samochodu oraz kwoty 5.089,73, jaką uczestniczka przeznaczyła w dniu 10 czerwca 2003 roku na pokrycie zadłużenia A. H. względem Spółdzielni Mieszkaniowej. Wnioskodawczyni zgodziła się natomiast na rozliczenie kwoty 1261,54 zł.

Wnioskodawczyni domagała się ostatecznie przyznania na jej rzecz wkładu mieszkaniowego, wyposażenia mieszkania, sprzętu wędkarskiego i budowlanego, obrazu J. K. oraz pamiątek rodzinnych, zaś pozostałych przedmiotów objętych wnioskiem o dział spadku na rzecz uczestniczki postępowania. W ocenie wnioskodawczyni kredyt w banku (...) winien być spłacony przez uczestniczkę w $\frac{3}{4}$ części, zaś przez wnioskodawczynię w $\frac{1}{4}$ części.

Strony ostatecznie sprecyzowały swoje stanowiska na ostatnim terminie rozprawy w dniu 18 czerwca 2018 roku, podtrzymując w zasadniczej części żądania z pism procesowych z 1 lutego 2018 roku i z 23 marca 2018 roku. Wnioskodawczyni wniosła ponadto o dokonanie w ramach niniejszego postępowania także podziału majątku wspólnego E. i A. H.. Wnosiła o rozliczenie poniesionych przez nią kosztów pogrzebu w łącznej wysokości 1500 zł. Natomiast uczestniczka postępowania dodatkowo podniosła, że wyposażenie mieszkania stanowi zapis naddziałowy w rozumieniu art. 939 k.c. W ocenie uczestniczki przedmioty te nie wchodzą w skład spadku. Uczestniczka przyznała, że z kosztów pogrzebu wnioskodawczyni opłaciła księdza oraz stypę.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 lipca 2018r. Sąd Rejonowy w Zgierzu ustalił, że w skład majątku wspólnego E. H. i A. H. wchodziły:

1. środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w Banku (...) s.a. o wartości 1270,17 zł
2. środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) s.a. o wartości 16548,72 zł
3. samochód osobowy marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), nr VIN (...), rok prod. 1998 o wartości 6000 zł
4. wyposażenie lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w A. przy ul. (...) o łącznej wartości 3450 zł, na które składają się:
 - a) 5-elementowy komplet mebli stanowiących wyposażenie salonu: witryna, szafa, szafki z podwójnymi półkami, szafki i półki o wartości 200 zł
 - b) wersalka koloru niebieskiego o wartości 250 zł
 - c) stół owalny drewniany oraz 3 krzesła drewniane z obiciem o wartości 200 zł
 - d) telewizor kineskopowy P. o wartości 50 zł
 - e) komoda koloru brązowego o wartości 200 zł
 - f) komoda koloru jasnobrązowego o wartości 200 zł
 - g) telewizor kineskopowy T. o wartości 50 zł
 - h) wersalka koloru beżowego o wartości 250 zł
 - i) zabudowa kuchni: 6 szafek wiszących, 6 szafek stojących, fronty białe frezowane o wartości 1500 zł
 - j) lodówka E. w kolorze biały, o wartości 150 zł
 - k) kuchenka gazowa MORA o wartości 100 zł
 - l) pralka S. o wartości 200 zł
 - m) kopia obrazu S. D. o wartości 100 zł
5. sprzęt wędkarski o wartości 1000 zł
6. sprzęt budowlany o wartości 400 zł

7. klasery ze znaczkami i stare księgi rodzinne o wartości 100 zł

8. kopia obrazu J. K. (2) o wartości 250 zł

Sąd I instancji ustalił także, że w skład spadku po A. H. wchodził wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu mieszkalnego nr (...) położonym w A. przy ul. (...), znajdującym się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w A. o łącznej wartości 36.576 zł oraz udziały wynoszące 1/2 części w prawach majątkowych wymienionych w pkt. I postanowienia;

Sąd I instancji dokonał podziału majątku wspólnego E. H. i A. H. oraz działu spadku po A. H. w ten sposób, że przyznał: uczestniczce postępowania E. H. na wyłączną własność:

- a) wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu mieszkalnego nr (...) położonym w A. przy ul. (...), znajdującym się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w A.,
- b) wyposażenie mieszkania szczegółowo opisane w pkt. I.4 postanowienia,
- c) samochód osobowy marki V. (...) szczegółowo opisany w pkt. I.3 postanowienia,
- d) kopię obrazu J. K. (2);

1. wnioskodawczyni K. L. na wyłączną własność:

- a) środki pieniężne zgromadzone na rachunku Bankowym w (...) s.a. o wartości 16548,72 zł,
- b) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w Banku (...) s.a. o wartości 1270,17 zł,
- c) klasery ze znaczkami i stare księgi rodzinne
- d) sprzęt wędkarski
- e) sprzęt budowlany;

Sąd I instancji zasądza od uczestniczki postępowania E. H. na rzecz wnioskodawczyni K. L. kwotę 6162,62 zł tytułem spłaty udziałów w spadku. Nadto Sąd I instancji pozostawił rozstrzygnięcie o kosztach postępowania referendarzowi, przy założeniu stosunkowego rozdzielenia tych kosztów z art. 520 § 2 k.p.c.

Uczestniczka wniosła apelację od powyższego rozstrzygnięcia:

- w punkcie I. w części ustalającej że wartość klaserów ze znaczkami i starymi księgami wynosiła 100 złotych, wartość kopii obrazu J. K. (2) wynosiła 250 złotych,

- w zakresie punktu III. w części dokonującej działu spadku i zniesienia współwłasności poprzez przyznanie uczestniczce obrazu J. K. (2) zaś wnioskodawczyni na wyłączną własność środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. O wartości 16.548,72 zł oraz środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. O wartości 1270,17 zł.

- w punkcie IV. postanowienia w części zasadzającej od uczestniczki na rzecz wnioskodawczyni kwoty 6162,62 zł.

Skarżąca zarzuciła rozstrzygnięciu:

naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy w postaci:

a.art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i w efekcie dokonanie jej w sposób dowolny z pominięciem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez w szczególności:

- niezasadne ustalenie, że w skład elementu majątkowego w postaci pieniędzy rozliczanych w ramach działu spadku po A. H. wchodzi cała kwota zgromadzona na rachunkach bankowych, podczas gdy z uwagi na swój charakter należało ustalić, że przedmiotem podziału może być jedynie ta kwota, która weszła do spadku tj. połowa tych środków,

- niezasadne ustalenie wartości kopii obrazu J. K. (2) na kwotę 250 zł, podczas gdy strony zgodnie ustaliły, że wartość tego elementu majątkowego wynosi 500 zł,

- niezasadne ustalenie wartości klaserów ze znaczkami i starymi księgami rodzinnymi na kwotę 100 zł, podczas gdy strony zgodnie ustaliły, że wartość tego elementu majątku spadkowego wynosi 200 zł,

- błędne ustalenie, że wnioskodawczynie powinna zwrócić połowę z kwoty 360 zł stanowiących różnicę pomiędzy kwotami zapłaconymi przez strony postępowania za pochówek stanowiący różnicę pomiędzy kwotami zapłaconymi przez strony postępowania za pochówek spadkodawcy, podczas gdy sąd odnotował, że kwota ta wynosi 390 zł,

- pominięcie faktu, że wnioskodawczynie przyznała, że otrzymała od spadkodawcy kwotę 1700 zł, która miała być przeznaczona na organizację wspólnego wyjazdu wakacyjnego, która jednak została spożytkowana przez wnioskodawczynie na organizację tego wyjazdu dla osób trzecich, a więc w tym zakresie należało ustalić, że wnioskodawczynie jest bezpodstawnie wzbogacona, skoro otrzymała nienależne świadczenie od spadkodawcy, a tym samym takie roszczenie (pochodzące z majątku wspólnego spadkodawcy i uczestniczki), podlegało w całości rozliczeniu w niniejszym postępowaniu,

- pominięcie przyznanej przez wnioskodawczynie okoliczności, że uczestniczka poniosła nakład konieczny na utrzymanie samochodu marki V. (...), wobec czego także kwota 1000 zł podlegała rozliczeniu w niniejszym postępowaniu,

-pominięcie przyznanej okoliczności, że uczestniczka spłaciła zadłużenie A. H. w wysokości 5089,73 zł, tym samym kwota ta stanowi dług spadkowy, który również podlega rozliczeniu w niniejszym postępowaniu;

2.art. 622 § 2 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie zgodnego wniosku tron w zakresie:

a. przyznania kopii obrazu J. K. na rzecz uczestniczki a nie wnioskodawczynie,

b. dokonanie podziału całości środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, podczas gdy strony zgodnie wnosili o dokonanie podziału tego elementu majątkowego wyłącznie w zakresie połowy zgromadzonych środków pieniężnych,

c. rozliczenie poniesionych przez strony kosztów pochówku spadkodawcy w kwocie nieodpowiadającej przyznanej przez strony wartości,

d. nierozliczenie otrzymanej przez wnioskodawczynie przyznanej kwoty 1700 zł, która stanowiła o spełnieniu przez spadkodawcę na rzecz wnioskodawczynie nienależnego świadczenia, którego rozliczenia domagała się uczestniczka w niniejszym postępowaniu,

e. nierozliczenie poniesionych przez uczestniczkę uzasadnionych nakładów koniecznych na majątek spadkowy w postaci obowiązkowego ubezpieczenia OC samochodu osobowego,

f. pominięcie przyznanej okoliczności, że uczestniczka spłaciła zadłużenie A. H. w wysokości 5089,73 zł tym samym kwota ta stanowi dług spadkowy, który również podlega rozliczeniu w niniejszym postępowaniu;

3.art. 320 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez nie rozłożenie na raty zasądzonej od uczestniczki na rzecz wnioskodawczynie spłaty, podczas gdy w przedmiotowej sprawie wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek (niezwykle trudna sytuacja majątkowa uczestniczki), która uzasadnia skorzystanie z naruszonego przepisu i rozłożenie tej należności na 24 miesięczne raty;

co w efekcie doprowadziło do naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci:

art. 379 § 2 k.c., art. 410 § 2 carat. 518 § 1 pkt 1 k.c., art. 207 k.c., art. 23 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, art. 212 § 3 k.c.

W konkluzji skarżąca wniosła o:

Zmianę zaskarżonego postanowienia i:

a. ustalenie, że w skład majątku wspólnego E. H. i A. H. wchodzi, poza prawidłowo ustalonymi przez Sąd I instancji elementami:

I. klasery ze znaczkami i stare księgi rodzinne o wartości 200 zł,

II. kopia obrazu J. K. (2) o wartości 500 zł;

b. dokonanie podziału majątku wspólnego E. H. i A. H. oraz działu spadku po A. H. w ten sposób, że poza prawidłowo dokonanym działem spadku i zniesieniem współwłasności, dział ten powinien nastąpić w ten sposób, że wnioskodawczyni na wyłączną własność należy przyznać:

I.1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o wartości 8274,36 zł,

II.1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowy w Banku (...) S.A. O wartości 635,09 zł,

III. kopię obrazu J. K. (2),

c. zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawczyni kwoty 8437,64 zł tytułem spłaty udziałów w spadku wraz z rozłożeniem tej należności na równe 24 raty płatne miesięcznie, poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi uprawomocnienie się postanowienia.

Nadto skarżąc wniosła o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki kosztów postępowania apelacyjnego.

Na rozprawie w dniu 22 maja 2019r. pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona jedynie w części – a mianowicie w zakresie ustalenia, że w skład majątku wspólnego E. H. i A. H. wchodziły klasery ze znaczkami i stare księgi rodzinne o wartości 200 zł oraz kopia obrazu J. K. (2) o wartości 500 zł. Zasadne było także żądanie uczestniczki przyznania wnioskodawczyni na wyłączną własność kopii obrazu J. K. (2).

Zgodzić należy się ze skarżąca, że istotnie, co do tych elementów stanowisko wnioskodawczyni i uczestniczki było zgodne zarówno, co do określenia wartości tych składników, jak i tego, że kopia obrazu J. K. (2) miała zostać przyznana na wyłączną własność wnioskodawczyni. Zarówno zwiększenie wartości tych dwóch składników jak i przyznanie kopii obrazu J. K. (2) na wyłączną własność wnioskodawczyni skutkowa koniecznością korekty w zakresie wysokości spłat. Spłatę tę Sąd Okręgowy określił na kwotę 5014zł 10 gr.

Kwota ta została ustalona w sposób następujących:

W. otrzymała na wyłączną własność:

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku Bankowym w (...) S.A. O wartości 16548,72 zł – (spłata dla uczestniczki 12.411,54 zł),

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w Banku (...) o wartości 1270,17 – (spłata dla uczestniczki 952,62 zł),

- ruchomości o wartości 2100 zł (spłata dla 1575 zł).

Do rozliczenia wchodzi także kwota 180 zł z tytułu należnych uczestniczkę kosztów pogrzebu oraz kwota 630, 77 zł z tytułu spłaty zadłużenia w spółdzielni mieszkaniowej.

Łącznie, zatem zobowiązanie wnioskodawczyni w stosunku do uczestniczki zamykało się kwotą 15749,93 zł.

Uczestniczka otrzymała na wyłączną własność:

- wkład mieszkaniowy o wartości 36.576 Zł – do spłaty dla uczestniczki 18.288 Zł

- wyposażenie mieszkania

- samochód osobowy o wartości 6000 zł (do spłaty uczestniczki 1500 zł).

- kwota pobrana z konta (...),12 – przyjęta przez Sąd I instancji do rozliczenia na rzecz wnioskodawczyni i nieobjęta zarzutami apelacji kwotą 1612,06 zł

Łącznie uczestniczka winna spłacić wnioskodawczyni z tytułu składników, jakie otrzymała na wyłączną własność kwotą orz. zobowiązań na rzecz wnioskodawczyni wyniosła 21.400,06 zł.

Różnica obu zobowiązań złożyła się na zasadzoną od uczestniczki na rzecz wnioskodawczyni kwotę 5024,10 zł

Z uwagi na to, że zakresem zaskarżenia nie została objęta kwota (...).06 zł, należna wnioskodawczyni z tytułu pobranych środków z rachunku bankowego, Sąd Okręgowy nie mógł skorygować tej kwoty do kwoty 806,03 zł stanowiącej ¼ wartość pobranych środków z rachunku objętego małżeńską wspólnością majątkową.

W tym zakresie Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W pozostałym zakresie apelacja nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom skarżącej podniesionym apelacji, Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, znajdujących pełne oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i trafnie określił konsekwencje prawne z nich wynikające.

Ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd I instancji Sąd Okręgowy przyjmuje za własne bez konieczności ponownego ich przytaczania.

W szczególności, bezzasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 233 k.p.c. Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest swobodna, lecz na pewno nie dowolna, nie jest sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, zarówno zarzuty naruszenia przepisów procesowych jak i prawa materialnego nie znajdują żadnego uzasadnienia.

W szczególności, nie znajduje uzasadnienia zarzut naruszenia art. 379 § 2 k.c.

Zgodzić należy się z Sądem I instancji, że zasadnie zostały przyznane na rzecz wnioskodawczyni w całości środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych w (...) Banku S.A. I w Banku (...) S.A.. Stanowisko wnioskodawczyni i uczestniczki w tym zakresie w istocie wynikało z niezrozumienia istoty postępowania o dział spadku po osobie pozostającej w chwili śmierci w związku małżeńskim, oraz konieczności równoczesnego

dokonania podziału majątku wspólnego. Już z tej przyczyny zachodziła istotna przeszkoda, aby uwzględnić zgodne stanowisko stron. Rację ma także Sąd I instancji, że E. H. otrzymała przedmioty majątkowe o wartości znacznie przewyższającej wartość przedmiotów przyznanych wnioskodawczyni, co obligowało sąd do orzeczenia o spłacie należnej wnioskodawczyni od uczestniczki postępowania. W tej sytuacji uwzględnienie zgodnych stanowisk stron, co do podziału środków zgromadzonych na rachunkach bankowych spadkodawcy zwiększyłoby spłatę należną wnioskodawczyni od uczestniczki postępowania, byłoby to działanie nieracjonalne.

Zgodzić należy się w pełni z Sądem I instancji, że brak było podstaw do zaliczenia wnioskodawczyni K. L. na poczet schedy spadkowej rzekomych darowizn poczynionych przez spadkodawcę. Kwota 1700 złotych, jaką wnioskodawczyni otrzymała od ojca przed jego śmiercią, stanowiły zwrot poniesionych przez wnioskodawczynię kosztów zaplanowanych, wspólnych wakacji nad morzem. W ocenie Sądu Okręgowego całkowicie bezzasadne jest twierdzenie, że wnioskodawczyni została bezpodstawnie wzbogacona o tę kwotę. Wbrew stanowisku skarżącej, kwota ta nie mogła zostać rozliczona, jako nienależne świadczenie na rzecz wnioskodawczyni, zatem zarzut naruszenia art. 410 § 2 k.c. był całkowicie bezzasadny.

Zasadnie Sąd I instancji nie znalazł podstaw do obciążenia wnioskodawczyni obowiązkiem zwrotu uczestnicze postępowania E. H. poniesionych przez nią kosztów ubezpieczenia OC pojazdu marki V. (...). Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym funduszu gwarancyjnym i polskim biurze ubezpieczycieli komunikacyjnych (tj. Dz.U. Z 2018 roku, poz. 473 z późna. Zm.) posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Brzmienie ustawy nie pozostawia żadnych wątpliwości, co do tego, że obowiązek opłacenia składki na ubezpieczenie OC nie obciąża właściciela pojazdu mechanicznego, lecz jego posiadacza. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala przyjąć, aby wnioskodawczyni kiedykolwiek była posiadaczem samochodu marki V. (...) o nr rej. (...). Przeciwnie, przez długi czas w ogóle nie miała wiedzy, co do tego, gdzie znajduje się samochód. Dopiero dzięki pomocy rodziny ustaliła, że wnioskodawczyni przekazała samochód swojemu siostrzeńcowi (k. 50 verte). E. H. nigdy nie proponowała wnioskodawczyni, aby ta zabrała samochód (k. 159). Skoro wnioskodawczyni nie miała możliwości korzystania z samochodu, nie zachodzą podstawy do obciążenia jej połową kosztów ubezpieczenia tego samochodu. W tej sytuacji zdaniem Sądu Okręgowego, brak jest podstaw do stawiania Sądowi I instancji zarzutu naruszenia art. 207 k.c.

Rację ma także Sąd I instancji, że brak jest także podstaw do rozliczenia w ramach postępowania działowego kwoty 5.089,73 zł, jaką uczestniczka postępowania przeznaczyła w dniu 10 czerwca 2003 roku na pokrycie zadłużenia A. H. wobec Spółdzielni Mieszkaniowej w A.. Jak trafnie zauważył Sąd I instancji, w postępowaniu o dział spadku rozliczeniu podlegają jedynie nakłady poczynione na spadek. Jeżeli jednocześnie z działem spadku dokonywany jest podział majątku wspólnego spadkodawcy i jego pozostałego przy życiu małżonka, zastosowanie znajduje art. 567 § 1 k.p.c. W zw. z art. 45 § 1 k.r. o. E. H. wskazała na ostatnim terminie rozprawy, że w 2003 roku ona i spadkodawca podjęli decyzję o tym, żeby zamieszkać razem. Wówczas A. H. posiadał zadłużenie wobec spółdzielni mieszkaniowej z tytułu bieżących opłat czynszowych. E. H. otrzymała zwrot wkładu mieszkaniowego związanego z przysługującym jej spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu i część tej kwoty przeznaczyła na uregulowanie zadłużenia A. H.. W ocenie Sądu O., brak jest podstaw do uznania, że spłacona kwota stanowi nakład na spadek. Nie sposób uznać, że uregulowanie zaległości w opłatach na rzecz spółdzielni mieszkaniowej stanowi nakład na przedmiot wchodzący w skład spadku, jakim jest wkład mieszkaniowy. Zdaniem Sądu Okręgowego, podstawą rozliczenia w ramach niniejszego postępowania kwoty 5.089,73 zł nie może być także art. 567 § 1 k.p.c. W zw. z art. 45 § 1 k.r. o. Jest tak, z co najmniej dwóch względów. Po pierwsze, z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy (k. 71) wynika, że w czerwcu 2003 roku uczestniczka postępowania nosiła nazwisko F.. Oznacza to, że wówczas nie pozostawała jeszcze w związku małżeńskim z A. H.. Skoro tak, kwota 5.089,73 zł mogła stanowić jedynie wydatek z majątku osobistego uczestniczki na majątek osobisty spadkodawcy. Przesunięcia majątkowe pomiędzy majątkami osobistymi małżonków nie podlegają rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego, a w konsekwencji w postępowaniu o dział spadku połączony z postępowaniem o podział majątku wspólnego. Nawet gdyby jednak uznać inaczej i przyjąć za uczestniczką postępowania, że związek małżeński z A. H. zawarła ona już w 2002 roku (uczestniczka nie potrafiła na rozprawie precyzyjnie wskazać daty wstąpienia w

związek małżeński), uwzględnieniu w ramach rozliczeń w niniejszej sprawie kwoty 5.089,73 zł stoi na przeszkodzie brzmienie art. 45 § 1 in fine k.r.o, który wyłącza żądanie zwrotu wydatków poczynionych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba, że wydatki te zwiększają wartość majątku w chwili ustania wspólności.

Bezzasadne są także zarzuty w zakresie rozliczenia kosztów pogrzebu. Sąd I instancji zasądził, że kwota należna uczestniczce z tego tytułu wynosi 180 zł (połowa z kwoty 360 zł a nie z 390 zł jak wywodzi skarżąca w apelacji).

Wnioskodawczyni poniosła koszty pogrzebu w kwocie 1500 zł (msza 700 oraz 800 zł stypa), uczestniczka poniosła koszty pogrzebu w kwocie 5860 zł, z czego kwota 4000 zł została pokryta z zasiłku pogrzebowego, zatem uczestniczkę obciążała kwota 1860.

Łącznie koszty pogrzebu po odliczeniu kwoty 4000 zł wyniosła 3360 zł (1500 + 1860): 2 =1860 zł. Ponieważ wnioskodawczyni wyłożyła kwotę 1500 zł, zatem winna zwrócić wnioskodawczyni kwotę 180 zł i taka kwota została rozliczona przez Sąd I instancji.

Bezzasadne są także zarzuty skarżącej 320 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.. Zdaniem Sądu Okręgowego wniosek skarżącej rozłożenie spłaty na 24 miesięczne raty jest całkowicie bezzasadny.

Jak wynika z ustaleń stanu faktycznego poczynionych przez Sąd I instancji, skarżąca uzyskuje emeryturę w kwocie 1300 zł miesięcznie. Po śmierci męża otrzymała z ubezpieczenia kwotę 19.000 zł. Nadto, w ramach działu spadku otrzymała samochód osobowy o wartości 6000 zł. W ocenie Sądu Okręgowego, sytuacja majątkowa skarżącej jest na tyle dobra, że jest ona w stanie spłacić wnioskodawczynię jednorazowo zważywszy, że kwota ta nie przekracza wartości samochodu otrzymanego przez skarżącą w wyniku podziału majątku wspólnego i działu spadku.

Mając na uwadze powyższe w postawie zakresie, Sąd Okręgowy oddalił apelację, jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 5 pkt 5 w zw. z §16 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy pranej udzielonej przez adwokata z urzędu. (Dz.U.Poz.1714 ze zm.).